

Intervenció de Ramon Espuny, en representació de l'SPC, davant la comissió de control de la CCMA del Parlament de Catalunya

Divendres 10 de setembre de 2021

Diputades i diputats:

Gràcies per haver-nos convidat novament per aportar criteris per a la millora de la CCMA en la línia de la professionalitat i la independència que contempla la Llei que la regeix. De fet, hem vingut diverses vegades, des de la reforma de l'any 2007, a les successives modificacions i *contramodificacions*.

Això demostra que hi ha massa inestabilitat institucional de la Corporació i com de lluny som encara d'un model com el de la BBC.

Cal explicar una mica qui som i d'on venim, per entendre les propostes que hem fet durant 28 anys i farem de nou per a la renovació del Consell de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA).

L'SPC va néixer arran del II Congrés de Periodistes Catalans del 1992, organitzat pel Col·legi de Periodistes de Catalunya on no per casualitat es van aprovar dues coses: el Codi Deontològic de la professió periodística, i l'impuls d'un sindicat unitari de periodistes, plural i professional. Perquè els dos aspectes estan relacionats en una professió assalariada i es deu a les seves empreses, però que també és medidora del dret de la ciutadania a una informació veraç, com diu l'art.20 de la Constitució. I com diu un lema que vam popularitzar: «*La nostra precarietat és la teva desinformació*».

Per això vam néixer en la línia de la majoria de sindicats professionals de periodistes a Europa i al món, on no hi ha associacions de la premsa ni gairebé col·legis de periodistes. I que s'organitzen en la FIP i en la FEP, on l'SPC està integrat a través de la Federació de Sindicats de Periodistes (FeSP).

Pel seu caràcter també professional, el sindicat va fer forat a la CCMA, on des de 1983 el govern nomenava el director general, i a partir d'aquí tota la cadena de comandament, des dels directors als caps de secció, era afí a la majoria de govern.

Això ja havia provocat un moviment a favor d'un Estatut de redacció o professional, que va venir afavorit per l'aprovació de la Llei de Clàusula de consciència, el 1997, que –per cert– és una regulació parcial del periodisme, un mandat constitucional previst a l'art.20 de la Constitució. I que és un blindatge legal que serveix per defensar la deontologia professional, que ara no és vinculant, a diferència d'altres països, on això està regulat. I que va en sentit oposat a les opinions contràries a la regulació legal i favorables a què «la millor llei de premsa és la que no existeix».

L'Estatut Professional de la CCMA es va aprovar el 1998, després de reclamar-lo des del 1986. Però aviat es va veure que per corregir el decantament progovernamental dels seus mitjans no bastava l'Estatut, perquè que un professional es pogués negar a fer o a firmar

una informació contrària a la deontologia, no evitava que la mala praxi la podia fer un altre, si us plau o per força.

De manera que aviat es va mirar cap a la regulació legal dels mitjans públics a Europa, i des del Col·legi i el Sindicat es va elaborar un document el 1998 que va influir en el debat monogràfic sobre l'Audiovisual que aquest Parlament va celebrar a finals del 1999. Les conclusions, ja l'any 2000, van ser reformar una Llei del CAC que el mantenia vinculat al Govern, elaborar una nova Llei de la CCRTV, per deslligar-la del Govern, i transitòriament nomenar per consens del llavors consell d'administració un nou director general, lloc vacant perquè Jordi Vilajoana va ser nomenat conseller de Cultura.

Així es va nomenar Miquel Puig, que el 2002 va haver de dimitir, per la pèrdua de confiança del govern de la Generalitat. I la nova Llei de la CCMA no va arribar fins al 2007, amb CiU a l'oposició. Una llei que per primer cop deslligava el president del nomenament governamental i exigia una majoria qualificada de 2/3 per elegir els consellers i també el president, a més de per aprovar decisions estratègiques.

Com saben, el 2012 la majoria absoluta de CiU va permetre la contrareforma, amb l'abstenció del PP, i es va tornar a la majoria absoluta com a suficient per nomenar el Consell i el president.

Des del 2014 hi ha hagut intents de retornar a la governança del 2007, i per fi el 2019 es va aprovar la nova reforma de la Llei, considerada per diversos grups com de mínims, perquè no abordava els grans reptes estratègics i de model de la RTV pública de la Generalitat, que es deixava per més endavant.

Però per primer cop des de l'existència de la Corporació, la Llei no s'ha aplicat de manera immediata i el nou Consell de govern no es renova, tot i estar desgastat i caducat en més de 3 anys, com ho està també el CAC, objecte igualment de la reforma de les lleis audiovisuals. De manera que han passat gairebé dos anys i no es produeix la renovació, de forma incomprensible des del punt de vista de la necessitat i la urgència de fer-ho, tant des de la perspectiva empresarial com de donar un tomb per *represtigiar* els mitjans de la Corporació, fent-los més oberts al conjunt de la ciutadania, que és qui paga aquests mitjans públics.

Arguments per aquest retard se n'han donat molts: conjuntura política polaritzada, grans dificultats per al consens, necessitat de delimitar els perfils professionals dels consellers. Però el que s'endevina fàcilment és la desconfiança mútua entre els grups parlamentaris, la concepció de què el Consell s'ha de formar segons quotes polítiques, més o menys àmplies, com si es tractés d'una comissió parlamentària, que porta a un bloqueig que paralitza la necessària renovació de la CCMA, que per ser més forta i viable ha de gaudir d'un suport social i polític més gran que l'actual.

Per això **les propostes que fem des de l'SPC** són aquestes:

1) Elecció immediata d'un nou CAC, fonamental perquè el seu aval és un dels garants d'una elecció de membres del Consell de la CCMA sobre la base a la independència i la professionalitat. Sobre la base de la previsió de la Llei de què actuaran amb plena independència i neutralitat i no estaran sotmesos a cap instrucció o indicació en l'exercici de les seves funcions.

2) Tria dels consellers de la Corporació a partir dels criteris de la nova Llei, d'una

majoria qualificada de 2/3 com a mínim. Abandonant les concepcions de quotes polítiques i apostant per un equip transversal, que pugui ser assumit per diversos grups, i que assegurí especialment la independència d'aquest organisme respecte del govern de torn.

Afegint que és important aplegar-hi diferents perfils professionals, però que aquests també poden trobar-se en altres càrrecs directius dels mitjans. De forma que el criteri suprem per a la validació de les candidatures a conseller sigui el de la seva independència respecte de cap formació política. Perquè no es pot nomenar membres del Consell aspirants que no creguin en els principis de la Llei, i que opinin per exemple que els mitjans de la CCMA han de reflectir prioritàriament la majoria social o política. Perquè això és un retorn a la concepció d'uns mitjans al servei de la majoria governamental, que és anterior al debat de 1999, que va representar l'adequació dels mitjans de la Corporació als paràmetres europeus de mitjans públics.

Cal respectar també l'exigència de paritat de gènere, que pot ajudar també a trobar candidats més transversals.

3) Elecció d'un nou Consell Assessor de Continguts i Programació, a partir d'una independència més gran que li atorga la Llei, i que signifiqui una participació social representativa que òbviament ha d'incidir en els continguts de la programació, per no perdre la sintonia amb la societat, perduda a la Corporació des de fa anys.

4) Més enllà de l'aplicació de la Llei, estudiar el lloc que pot ocupar a la CCMA l'Agència Catalana de Notícies (ACN), de titularitat pública de la Generalitat però participada en un 30% per la Corporació. Que no té un règim d'autonomia respecte del Govern, que nomena el director general, i amb unes condicions salarials molt més baixes que a TV3 i CR, i que es basa en uns perfils professionals "multimèdia" que quan es fan simultanis només signifiquen fer de la necessitat virtut. Demanem que els diputats repensin el lloc de l'ACN en el conjunt de mitjans dependents de la Generalitat, que per a nosaltres només pot ser la integració plena dins de la CCMA.

En resum, defensem per a la tria de candidatures a tots aquests òrgans es guiïn pels principis d'independència, pluralisme, imparcialitat i neutralitat política, com preveuen les lleis audiovisuals i l'Estatut de Catalunya, en el seu article 52. I incorporant també la paritat de gènere, que pot ajudar a trobar candidats més transversals.